

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزیده آثار مکتوب

(فلسفی، حقوقی، اجتماعی و...)

برای

ارتقاء دانش دست‌اندرکاران مبارزه
با ناهنجاری‌ها به خصوص مواد مخدر

(کد ۳۰)

دکتر سید حسن اسعدی

۱۳۸۴

اسعدی، حسن؛ ۱۳۱۲ -

گزیده آثار مکتوب (فلسفی، حقوقی، اجتماعی و...) برای ارتقاء دانش
دست‌اندرکاران مبارزه با ناهنجاری‌های اجتماعی به خصوص مواد مخدر /
حسن اسعدی؛ ویراستار و تدوین‌کننده نگار اسعدی. - تهران: حسن اسعدی،
۱۳۸۴

۵۹۱ ص: 30 جدول.

ISBN: 964-06-6973-3

عنوان دیگر: گزیده آثار مکتوب.

Hassan Asadi. Selected philosophic, social
and legal papers: knowledge and capacity...

فارسی - انگلیسی.

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه.

نماید.

۱. مواد مخدر - مبارزه و کنترل - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۲. مسائل اجتماعی - ایران.
۳. فلسفه اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۴. اسعدی، حسن؛ ۱۳۱۲ - مقاله‌ها و
خطابه‌ها. الف. اسعدی، نگار: ۱۳۵۷ - ۰ ویراستار. ب. عنوان.

گ ۵ الف / ۵۸۰۱ HV ۳۶۲ / ۲۹۱۷

کتابخانه ملی ایران

م ۸۴ - ۱۵۳۴۶

کد آثار نویسنده - ۳۰ -

عنوان: گزیده آثار مکتوب

(فلسفی، حقوقی، اجتماعی و...)

نویسنده آثار مکتوب: دکتر سید حسن اسعدی

تدوین‌کننده و ویراستار علمی و ادبی: دکتر سیده نگار اسعدی

حروف‌چینی و صفحه‌آرایی: نقش چلیپا

نوبت چاپ: اول

چاپ‌خانه: عمران قم

صحافی: توحید

شمارگان: ۳۰۰۰

تعداد صفحات: ۶۲۶

شابک: ۳-۶۹۷۳-۰۶-۹۶۴

هر نوع اقتباس موقوف به اجازه‌ی صاحب گزیده آثار مکتوب است.

عناوین کلی

۱	پیشگفتار
۳	مقدمه
۵	بخش یکم - گزیده آثار مکتوب فلسفی
۷	الف) کتاب
۱۳	ب) مقالات
۱۳	✽ آشنایی با فلسفه‌ی الهی و تمیین مرز میان فلسفه و علوم تجربی
۳۱	✽ خودشناسی
۴۱	✽ خداشناسی
	✽ سخنرانی فلسفی در همایش بین‌المللی حکمت مطهر با تأکید بر حرام
۷۱	بودن مصرف مواد مخدر از دیدگاه استاد مطهری
۷۷	✽ آشنایی با افکار و نوآوری‌های استاد مطهری در الهیات فلسفی
۱۰۷	✽ رابطه‌ی معنادار بحران هویت با مصرف مواد مخدر
۱۲۳	بخش دوم - گزیده آثار مکتوب حقوقی
۱۲۵	الف) کتاب
۱۲۷	ب) مجموعه‌های تدوین شده
۱۲۹	ج) مقالات
	✽ کلمات کلیدی اختکار، کم‌فروشی، گران‌فروشی، تقلب،
۱۲۹	اسراف در فقه اسلامی، سیاست جنایی ایران و دیگر ادیان
۱۵۱	✽ اصطلاحات یا کلمات کلیدی در حقوق اختصاصی ثبت اسناد و املاک
۱۶۷	✽ تحلیل پاره‌ای از مجازات‌های جرایم مرتبط با مواد مخدر
۱۸۵	✽ راهبردهای کاربردی پیشگیری از وقوع جرایم مرتبط با مواد مخدر

- ☀ نقش فرایند پولشویی و مصادره‌ی اموال در روند قاچاق مواد مخدر و
اولویت تمرکز مبارزه با پولشویی و مواد مخدر در یک ستاد ۲۲۳
- ☀ ارزیابی کنوانسیون‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی، قوانین و همایش‌های
داخلی و تحلیلی از روند ناموفق مبارزه با مواد مخدر در طول یک صد
سال گذشته ۲۴۹
- ☀ تأثیر کنوانسیون‌ها و مصوبات بین‌المللی بر قوانین مرتبط با مواد مخدر
در ایران در قرن بیستم میلادی ۲۷۷
- ☀ متن پیشنهادی قانون مبارزه با مواد مخدر ۲۹۷

بخش سوم - گزیده آثار مکتوب اجتماعی ۳۵۹

- الف - کتاب‌ها ۳۶۱
- الف - ۱ - کتاب بحران غذا ۳۶۱
- ☀ پاسخ نقد کتاب بحران غذا ۳۶۵
- الف - ۲ - کتاب پژوهشنامه‌ای درباره‌ی بحران جهانی مواد مخدر و ۳۷۷
- ب - مجموعه‌های تدوین شده ۳۸۰
- ج - مقالات ۳۸۱

☀ عوامل زمینه‌ای سوء تغذیه و راهبردهای جلوگیری از آن با تاکید

- بر وضعیت کشور ۳۸۱
- ☀ آشنایی با مواد مخدر و اثرات شایع فیزیولوژیکی آن‌ها ۳۹۵
- ☀ تعریف و شناخت اعتیاد به مواد مخدر ۴۲۱
- ☀ مواد مخدر و امنیت اجتماعی ۴۴۹
- ☀ آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و راهبردهای کاهش آسیب ۴۸۱
- ☀ شگردهای جاسازی در فرایند قاچاق مواد مخدر ۵۱۳

☀ ترجمه‌ی گزارش تحلیلی از توان اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

- در مبارزه با قاچاق مواد مخدر و پیشنهادهایی به سازمان ملل متحد ۵۲۳
- ☀ ترجمه‌ی پیام به کنگره بین‌المللی هنر و ارتباطات دانشگاه کمبریج انگلستان ۵۳۱
- پیوست شماره ۱ - زندگی‌نامه و فهرست کلی آثار مکتوب ۵۴۵
- پیوست شماره ۲ - فهرست تفصیلی مطالب ۵۶۹
- پیوست شماره ۳ - گزیده آثار مکتوب انگلیسی ۱-30

رَبِّ اِزْحَمَّهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

پیشگفتار

همیشه این پرسشی را از خود دارم که «چگونه می‌توان حقوق پدر و مادر را اداء کرد؟».

پدر و مادری که خدای متعال در قرآن کریم می‌گوید: «وَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٍ وَلَا تَنْهَرُهُمَا»^۱ و یا پیامبر گرامی اسلام، گفته است: «الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ أُمَّهَاتِكُمْ»^۲.
درست است که تولید فرزند، امری غریزی است، ولی کیفیت تولید، حمل و تولد او از هنگام انعقاد نطفه تا ولادت، بستگی کامل به میزان درک مسؤولیت والدین، از این مهم دارد. همین اهمیت است که خداوند کریم در آیاتی از قرآن مجید از جمله آیهی مبارکه‌ی «وَوَضَعْنَاهُ لِلنَّسَاءِ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتُهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا»^۳ متذکر می‌شود.
بدون تردید نوع تغذیه‌ی پدر و مادر، حتی در اسپرم‌ها و تخمک‌ها قبل از انعقاد نطفه، در کیفیت تولید نطفه مؤثر است.

در یک انسفالوگرافی و مقایسه‌ی فرزندان پدران الکلی با فرزندان پدران غیرالکلی، در انگلستان، تأیید شد که: فرزندان پدران الکلی مایل به مصرف الكل و دیگر مواد مخدر بودند. در حالی که فرزندان پدران غیرالکلی تمایلی به مصرف الكل و دیگر مواد مخدر نداشتند.

تأثیر ژن و کیفیت تغذیه‌ی والدین به‌خصوص مادر در دوران بارداری، در شکل‌گیری شخصیت و سلامت فرزند، در علم پزشکی موضوعی تأیید شده و انکارناپذیر است.

۱- خدا یا به پدر و مادرم که از کودکی مرا پرورش دادند رحم کن، سوره‌ی الاسراء، بخشی از آیه‌ی ۲۴.
۲- به پدر و مادرت حرف ناخوشایند نگو و با عصبانیت با آن‌ها برخورد نداشته باش، سوره‌ی الاسراء، بخشی از آیه‌ی ۲۳.

۳- بهشت زیر پای مادرهای شماست.

۴- ما به انسان سفارش کرده‌ایم که به پدر و مادرش خوبی کند و توجه داشته باشد که مادرش در حمل و تولد او متحمل ناراحتی‌ها شده است، سوره‌ی احقاف، بخشی از آیه‌ی ۱۵.

به مادران توصیه می‌کنیم که: در دوران بارداری از غذاهای مناسب، تغذیه کنند تا کودک آن‌ها از سلامتی کامل و بهره‌ی هوشی بالا برخوردار شود.

پس از تولد، آماده کردن و هدایت کودک، به مسیری که یک زندگی سالم را (طبق فرهنگ پذیرفته شده‌ی جامعه)، ادامه دهد و خط سیری هدفمند را دنبال کند، امری بسیار مهم است، که هر چه والدین از مهارت‌های زندگی بیشتر برخوردار باشند، فرزندان را سالم‌تر، کارآتر و آماده‌تر می‌توانند برای ادامه‌ی زندگی بار آورند.

در هر حال این جانب در حدی خود را مدیون پدر و مادرم می‌دانم که واقعاً نمی‌دانم چگونه می‌توانم مراتب قدردانی و احساسات درونی‌ام را به آن‌ها ابراز کنم.

شاید شرکت در این گردآوری آثار مکتوب پدرم و اهدای آن به مادر فداکارم، بتواند تا حدودی بیانگر احساساتم نسبت به آن‌ها باشد.

لازم به ذکر است که از بین آثار مکتوب پدرم، اندکی از مفیدترین و غنی‌ترین آن‌ها که چاپ نشده و یا در دسترس نمی‌باشد، گلچین گردیده و به همان وضعی که نگارش شده بود، در این گزیده آثار، تدوین شده است و لذا در برخی از مقالات، منابع در پاورقی‌ها و بعضی در آخر مقاله‌ها آمده؛ ولی در برخی از مقالات که مطالب مشابه (به خاطر آن که مقاله‌ها در زمان‌ها و مناسبت‌های گوناگون نوشته شده است)، ملاحظه شد، برای پرهیز از تکرار، این قبیل متون را (در مواردی که به رسایی مطالب مقاله‌ها لطمه نمی‌زد) فقط در یک مقاله آورده و در موارد دیگر، به آن مقاله ارجاع داده‌ام.

زنجیره‌ای که بخش‌های فلسفی، حقوقی، اجتماعی و فقهی این گزیده آثار را به هم مرتبط می‌کند طرز تفکر و هدف عمده‌ی پدرم از کارهای تحقیقاتی‌اش می‌باشد؛ زیرا او به تمام معارف در حدی ارج می‌نهد که در رفع مشکلات جامعه‌ی بشری راهبردهای کارآمدی ارائه دهد. و عمده‌ترین مشکل مورد توجه پدرم در این برهه‌ی از زمان معضل چند وجهی مواد مخدر و آسیب‌های ناشی از آن می‌باشد.

تا چه قبول اقتد و چه در نظر آید.

دکتر سیده نگار اسعدی

رئیس‌دانشگاه علوم پزشکی تهران

إِنَّ آثَارَنَا تَدُلُّ عَلَيْنَا فَأَنْظُرْ وَابْعَدْنَا إِلَى الْآثَارِ

مقدمه

خالق یکتا به من فرزندی عطا کرد که تحقق آرزوهایم را در او یافتم، ویژگی های معنوی، اراده ی قوی و تلاش خستگی ناپذیر او برای کسب دانش به من نیرویی بخشید که بتوانم در دوران کهولت با نشاط تر از عنفوان جوانی فعالیت های فرهنگی ام را تشدید کرده و احساس سُستی و خستگی ناشی از پیری را به خود راه ندهم. در همین آغاز کلام به جاست مراتب قدردانی و سپاس خود را از همسرم ابراز دارم که چنین فرزندی را پرورش داده و به محفل خانوادگی ما همچون شمعی فروزان نور، گرمی و شادابی می دهد. باید متذکر شوم که بخش اعظم این گزیده آثار، مقالاتی است که در سال های گذشته نوشته ام و چاپ نشده است. مطالب برخی از مقاله ها که در سال های گذشته ی دور چاپ شده و فعلاً در دست رس نمی باشد، هنوز از مشکلات مبتلا به امروز برای مردم ماست و مطرح کردن آن ها و ارائه ی راهبردهای تازه و مفید به این مهم نیز تأکید دارد که برخی از مشکلات داخلی که هیچ نیروی خارجی در پدید آمدن و یا استمرار آن ها مداخله ندارد در طول سال های متمادی حل نشده است چنان که:

❁ مشکل ضایعات آرد و نان از مرحله ی کشت گندم تا مرحله ی مصرف نان که متجاوز از پنجاه سال است درباره ی آن بسیاری از کارشناسان و نویسندگان قلم فرسایی و بحث می کنند هنوز به صورت مشکل باقی مانده و مسأله ی تغذیه ی صحیح که وابسته به متغیرهای وضعیت جغرافیایی، جمعیتی، اقتصادی، فرهنگ اجتماعی تغذیه و سیستم سیاسی است مسیر مطلوبی را طی نمی کند^۱ و عدم توازن بین تولید مواد غذایی، بهداشتی، آموزشی و فرصت های شغلی با شمار موالید که از ۱۳۵۸ بر اثر ترغیب عامه ی مردم به داشتن فرزند بیشتر آغاز گردیده هنوز در حد مناسب نیست و متوازن نشده است.^۲

۱- به مقالهی عوامل زمینه ای سوء تغذیه و راهبردهای جلوگیری از آن با تأکید بر وضعیت کشور از صفحه ۳۸۱ مراجعه شود.

۲- از صفحات ۳۶۱ تا ۳۷۷ مطالعه شود.

❁ مشکل مهم دیگری که بر اثر تک بُعدی نگری و "عدم ارزیابی علمی برنامه‌های اجرا شده"، از دوره‌ی صفویه به ویژه از سال ۱۲۸۹ (زمان تصویب قانون تحدید تریاک در دوره‌ی دوم مجلس شورای ملی) نه تنها کاهش نیافته بلکه روز به روز تشدید شده و آسیب‌های بیشتری به سلامت نیروی انسانی و اقتصاد کشور وارد می‌کند معضلی چند وجهی مواد مخدر است که در گزیده مقالات این کتاب با رویکردهای گوناگون فلسفی، حقوقی، اجتماعی، فقهی و ... به صورت تلفیقی مورد بررسی قرار گرفته و راهبردهای علمی و عملی مفیدی به استناد تحقیقات میدانی و کتابخانه‌ای، بین‌المللی و داخلی (که از سال ۱۳۳۰ تاکنون انجام شده) ارائه گردیده است.

در گزینش آثار مکتوب فلسفی، فقهی، حقوقی، فرهنگی و اجتماعی در این کتاب، محوریت انسان و این موضوع که تمام دانشمندان معارف نظری و تجربی برای تأمین سلامت و آسوده زیستن انسان تلاش می‌کنند مورد تأکید قرار گرفته و از مباحث این معارف، موضوعاتی مورد بحث واقع شده که نتایج آن در دیگر مباحث این گزیده آثار مکتوب، به ویژه مقاله‌های مرتبط با مواد مخدر و همچنین در آرامش روانی بخشیدن به انسان و راحت زیستن او مؤثر و مفید می‌باشد.

هدف عمده، در این کتاب ارائه‌ی راهبردهای حل مشکلاتی از قبیل مواد مخدر، فقر، بی‌کاری، اضطراب‌های روانی و دیگر مشکلات بیست و هشت‌گانه‌ای است که جامعه‌ی ایرانی به آن‌ها مبتلا می‌باشد و در تمام تحقیقات داخلی و جهانی رابطه‌ی معنادار این مشکلات با یکدیگر به خصوص در مورد چهار مشکل مواد مخدر، فقر، بی‌کاری و اضطراب روانی تأیید شده است.

این کتاب در سه بخش فارسی، حاوی مباحث فلسفی، حقوقی، فقهی، فرهنگی، اجتماعی و سه پیوست مشتمل بر زندگی‌نامه و فهرست کلی آثار مکتوب، فهرست تفصیلی مطالب و متون برگزیده‌ی انگلیسی که ترجمه‌ی آن‌ها در بخش‌های فارسی آمده است تدوین گردیده و در مباحث فارسی متون عربی مانند آیات قرآن کریم و احادیث ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام که منبع و سند بوده نیز آورده شده است.

امیدوارم این گزیده آثار مکتوب برای خوانندگان به خصوص اعضای ستاد مبارزه با مواد مخدر و همکاران آن‌ها مفید باشد.

دکتر سید حسن اسعدی